

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

“โครงการศึกษาความพร้อมด้านความรู้และผลกระทบที่ ชุมชนท้องถิ่นได้รับกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”

โครงการศึกษาความพร้อมด้านความรู้และผลกระทบที่ชุมชนท้องถิ่นได้รับกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นชุดโครงการวิจัยที่ได้ดำเนินการศึกษาระดับพื้นที่ชุมชนตำบลต้นแบบที่ครอบคลุมทั้ง 12 เขตพื้นที่ทั่วประเทศกว่า 200 ชุมชน ซึ่งเอกสารบทสรุปสำหรับผู้บริหารฉบับนี้ได้รวบรวมประมวลและสังเคราะห์ข้อมูลขึ้นจากผลการวิจัยของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการทั้ง 12 แห่งในประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้ ความรู้ ความเข้าใจ และการเตรียมความพร้อมของชุมชนต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนว่าควรมีการรับมือเพื่อการเตรียมความพร้อมอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัยของชุดโครงการ ประกอบด้วย

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ ความรู้และความเข้าใจของผู้นำชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมของชุมชน
4. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการส่งเสริมความรู้และเตรียมความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น ความคาดหวังในเชิงผลลัพธ์การวิจัยที่เกิดขึ้น มุ่งหมายว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ผู้นำชุมชน และชุมชนท้องถิ่นเกิดความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. ทราบถึงการรับรู้ ความรู้และความเข้าใจของชุมชนที่มีเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. ทราบถึงความพร้อมและความต้องการด้านการพัฒนาของชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. ได้รับสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนเพื่อใช้ในการวางแผน การกำหนดนโยบายการ

ส่งเสริมและพัฒนาชุมชน

5. เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของชุมชนสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. เป็นการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของนักวิจัยในระดับพื้นที่

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้มีการดำเนินการภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนั้น การออกแบบวิธีการ กระบวนการและขั้นตอนวิธีการวิจัยจึงได้ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย (Research Questions) ออกแบบรูปแบบการวิจัย (Research Design) และกำหนดเครื่องมือและแนวทางการวิจัยภายใต้ฐานคิดหลักที่ต้องการเสริมสร้างการเรียนรู้ทางวิชาการควบคู่ไปกับปฏิบัติการในพื้นที่และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Action Research on Area Based Through Learning-Sharing Process)

นอกเหนือจากการวิจัยที่ต้องการสร้างชุดความรู้หรือองค์ความรู้เพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในแต่ละพื้นที่เขตของ สสว. แล้ว การวิจัยครั้งนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยเชิงปฏิบัติการในระดับพื้นที่ที่สามารถดำเนินการวิจัยในขั้นตอน/ กระบวนการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยได้มีการออกแบบการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยระดับพื้นที่ในระหว่างที่ดำเนินการวิจัยร่วมกับพื้นที่ชุมชน

กระบวนการวิจัยที่เกิดขึ้น

กิจกรรมการวิจัย	สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ	คณะที่ปรึกษา	หมายเหตุ
1. การวิเคราะห์วรรณกรรม		✓	ดำเนินการร่วม
2. การออกแบบการวิจัย	✓	✓	
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (การสำรวจ)	✓		
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	✓	✓	คณะที่ปรึกษาจะทำหน้าที่พัฒนาศักยภาพบุคลากร สสว.
6. การอภิปรายผลการวิจัย	✓	✓	ดำเนินการร่วม
7. การแลกเปลี่ยนข้อมูลการวิจัย	✓	✓	ดำเนินการร่วม
8. การนำเสนอผลการวิจัย	✓		

แนวคิดหลักที่ใช้ในการออกแบบการวิจัย

1. การพัฒนาศักยภาพนักวิจัย (Capacity Building) ของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.) ในฐานะหน่วยงานด้านวิชาการด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยบุคลากรของ สสว. เข้ามาเป็นผู้ร่วมการวิจัยและดำเนินการวิจัยตั้งแต่การกำหนดคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย การออกแบบการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล รวมทั้งมีกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ที่เกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และความรู้ด้านการวิจัยทั้งเทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านเวทีการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยของของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ จำนวน 2 ครั้ง

ทั้งนี้ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรดังกล่าว เป็นการพัฒนาศักยภาพและความรู้ที่เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (ความเข้าใจเกี่ยวกับระดับข้อมูล การใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำคู่มือลงรหัส การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล) การเขียนรายงานการวิจัย (เชิงปริมาณ) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ)

- บทสรุปสำหรับผู้บริหาร -

2. การสร้างความรู้ระดับพื้นที่ชุมชน (Knowledge Creating) ภายใต้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) และใช้เทคนิคการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยให้บุคลากรของ สสว. ได้ดำเนินการวิจัยในพื้นที่ชุมชนระดับตำบล (ตำบลต้นแบบ) ของสำนักงานเพื่อให้เกิดเอกสารชุดความรู้ จำนวนเขตละ 1 ชุด

3. การสรุปสังเคราะห์ชุดความรู้ทั้ง 12 เขตพื้นที่ สสว. เพื่อให้ได้ภาพรวมองค์ความรู้ด้านความพร้อมด้านความรู้และผลกระทบที่ชุมชนท้องถิ่นได้รับกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การทบทวนแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นการทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลแนวคิดที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการพัฒนาศักยภาพและการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบกับการวิเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสวัสดิการ (โดย) ชุมชน ที่เชื่อมโยงกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดตั้งสวัสดิการชุมชนที่มุ่งให้ชุมชนมีความสามารถในการดูแลช่วยเหลือตนเอง และการพึ่งตนเองได้ในที่สุด

นอกจากนี้ ยังทบทวนและรวบรวมแนวคิดและบทวิเคราะห์ต่างๆ เกี่ยวกับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเสาหลักด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมว่ามีที่มาข้อกำหนด ข้อตกลง (ร่วม) สู่การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนเป็นอย่างไร โดยเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกับบทบาทหน้าที่ พันธกิจของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.) เพื่อทราบถึงการรับรู้ ความรู้และความเข้าใจเพื่อกำหนดการเตรียมความพร้อมของชุมชน ทั้งนี้ ได้กำหนดชุดวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า โดยแบ่งออกเป็น 4 ชุดวรรณกรรมดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และชุมชนเข้มแข็ง
2. แนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการชุมชน
3. แนวคิดและที่มาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (มุ่งเน้นเสาหลักด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม)
4. พันธกิจและบทบาทของสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.)

เทคนิควิธีในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ผสมผสานเทคนิควิธีในการได้มาซึ่งข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพดังนี้

1. เทคนิควิธีเชิงปริมาณ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจข้อมูลซึ่งได้ออกแบบโครงสร้างเนื้อหาตามแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนสู่การพึ่งตนเอง การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน แนวคิดด้านสวัสดิการชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในเสาหลักด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับ

- รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล

- การรับรู้ ความรู้และความเข้าใจของท่านเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- ความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
- ความพร้อมของชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. เทคนิควิธีเชิงคุณภาพ แนวทางการเตรียมความพร้อมของชุมชน โดยกำหนดกรอบแนวคำถามหลักตามวัตถุประสงค์การวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ “แนวทางการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน” ที่เน้นการเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนาสังคม โดยใช้สำรวจผู้ให้ข้อมูลหลักคือ แกนนำหรือผู้นำชุมชนในระดับตำบลที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนระดับพื้นที่ตำบล ด้วยวิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล/ ผู้ให้ข้อมูลหลัก และการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดทำเวทีเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ผลการวิจัย

เอกสารชุดบทสรุปสำหรับผู้บริหารฉบับนี้ จะนำเสนอเป็นภาพรวมจากการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่ 12 สสว. ทั่วประเทศ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยผู้นำชุมชนหรือแกนนำในชุมชน จำนวน 4,529 คน ซึ่งได้กำหนดประเด็นในการนำเสนอไว้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความเห็นต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
5. ข้อเสนอแนะและแนวทางการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง 12 สสว. ทั่วประเทศ รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 4,529 ราย สามารถแบ่งอธิบายคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูลได้ดังนี้

1.1 เพศ

กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็นเพศชาย จำนวน 2,622 ราย (ร้อยละ 57.9) เพศหญิง จำนวน 1,907 ราย (ร้อยละ 42.1)

1.2 อายุ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่างช่วงอายุ 45 – 54 ปี มากที่สุด จำนวน 1,479 คน (ร้อยละ 32.6) และ รองลงมาคืออยู่ระหว่างช่วงอายุ 35 – 44 ปี จำนวน 1,351 คน (ร้อยละ 29.8) รองลงมาอยู่ระหว่างช่วงอายุ 25 – 34 ปี จำนวน 697 คน (ร้อยละ 15.3) ระหว่างช่วงอายุ 55 – 64 ปี จำนวน 569 คน (ร้อยละ 12.5) ช่วงอายุมากกว่า 64 จำนวน 253 คน (ร้อยละ 5.5) และน้อยสุดระหว่างช่วงอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 173 คน (ร้อยละ 3.8)

ในกลุ่มผู้มีอายุระหว่างช่วงอายุตั้งแต่ 60 ขึ้นไป จำนวน 741 ราย (ร้อยละ 16.3) ส่วนช่วงอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 151 ราย (ร้อยละ 3.3)

1.3 สถานภาพ

สถานภาพ ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สถานภาพสมรส จำนวน 3,384 คน (ร้อยละ 74.7) รองลงมา คือ โสด จำนวน 796 คน (ร้อยละ 17.5) หม้าย จำนวน 152 คน (ร้อยละ 3.3) หย่าร้าง จำนวน 130 คน (ร้อยละ 2.8) และแยกกันอยู่ 48 คน (ร้อยละ 1.0)

1.4 อาชีพหลัก

อาชีพหลัก ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ เกษตรกร 1,694 คน (ร้อยละ 37.4) รองลงมา ประกอบอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ 1,303 คน (ร้อยละ 28.7) ประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 727 คน (ร้อยละ 16.0)

1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 2,624คน (ร้อยละ 57.9) รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 1,092 คน (ร้อยละ 24.1) รองลงมามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท จำนวน 383 คน (ร้อยละ 8.4) และกลุ่มตัวอย่างน้อยสุด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 286 คน (ร้อยละ 6.3)

1.6 ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 1,078 คน (ร้อยละ 23.8) รองลงมาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. จำนวน 932 คน (ร้อยละ 20.5) ลำดับที่ 3 ประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 620 คน (ร้อยละ 13.6) ประถมศึกษาตอนต้น จำนวน 606 คน (ร้อยละ 1.3) มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 504 คน (ร้อยละ 11.1) อนุปริญญา/ ปวส. จำนวน 384 คน (ร้อยละ 8.4) สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 376 คน (ร้อยละ 8.3) และไม่ได้ศึกษาเล่าเรียน จำนวน 10 คน (ร้อยละ 0.2)

1.7 ตำแหน่ง/บทบาทในการพัฒนาชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1ข้อ)

- ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิก อบต. /เทศบาล จำนวน 2,165 ราย (ร้อยละ 53.0)
- ผู้แทนหน่วยงานภายในตำบล เช่น เกษตรตำบล/ พช. /กศน. /สธ./ศธ. /พอช. ฯลฯ จำนวน 3,023 ราย (ร้อยละ 74.0)
- ผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2,805 ราย (ร้อยละ 68.7)
- อาสาสมัครในพื้นที่ เช่น อพม./ อสม./ อพป./ อผส./ อพมก. ฯลฯ จำนวน 2,499 ราย (ร้อยละ 61.2)
- ผู้แทนของกลุ่มกิจกรรมการพัฒนาสังคมด้านต่างๆ ในตำบล เช่นกลุ่มสตรี /กลุ่มอาชีพด้านต่างๆ / กลุ่ม OTOP / ฯลฯ จำนวน 2,883 ราย (ร้อยละ 70.6)
- ผู้แทนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในตำบล ได้แก่ ผู้แทนกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มสตรี ผู้ประสบปัญหาทางสังคมด้านต่างๆ จำนวน 2,979 ราย (ร้อยละ 73.0)
- สภาเด็กและเยาวชนตำบล จำนวน 3,426 ราย (ร้อยละ 83.9)
- ผู้แทนภาคประชาชน ผู้แทนสภาองค์กรชุมชน ประชาคมตำบล องค์การสาธารณประโยชน์ /องค์กรสวัสดิการชุมชน ภาคเอกชน สมาคม มูลนิธิ ห้างร้านต่างๆ จำนวน 3,051 ราย (ร้อยละ 74.7)
- ประชาชน/ปราชญ์ในชุมชน จำนวน 2,831 ราย (ร้อยละ 69.3)

1.8 ระยะเวลาในการทำงานด้านการพัฒนาชุมชน

ระยะเวลาในการทำงานด้านการพัฒนาชุมชน ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ทำงานด้านการพัฒนาชุมชนมากกว่า 5 ปี จำนวน 1,968 คน (ร้อยละ 43.4) รองลงมา คือ ทำงานด้านการพัฒนาชุมชนตั้งแต่ 1-3 ปี จำนวน 986 คน (ร้อยละ 21.7) ลำดับที่ 3 ทำงานด้านการพัฒนาชุมชนตั้งแต่ 3-5 ปี จำนวน 944 คน (ร้อยละ 20.8) และน้อยที่สุดทำงานด้านการพัฒนาชุมชนน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 416 คน (ร้อยละ 9.18)

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านข้อตกลงพื้นฐาน ด้านวัตถุประสงค์อาเซียนและจุดหมายร่วมและด้านแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียน ผลจากการวิจัยพบว่า

การศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านข้อตกลงพื้นฐาน ด้านวัตถุประสงค์อาเซียนและจุดหมายร่วมและด้านแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียน ผลจากการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านข้อตกลงพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบข้อตกลงพื้นฐานหรือข้อมูลพื้นฐานของประชาคมอาเซียนในด้าน ต่อไปนี้

- 1) ประชาคมอาเซียนได้มีการกำหนดตรงตราสัญลักษณ์ คือ รูปวงข้าวสีเหลืองบนพื้นสีแดงล้อมด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน เนื่องจากสัญลักษณ์มีลักษณะที่ง่ายต่อการจดจำ
- 2) จำนวนประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียนมี 10 ประเทศ
- 3) ประชาคมอาเซียนได้มีการกำหนดเสาหลักในการพัฒนา 3 เสาหลักคือ ด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
- 4) ประชาคมอาเซียนได้มีการกำหนดข้อตกลงเรื่องการใช้น้ำมันเดินทาง
- 5) ภายใต้กฎบัตรอาเซียนได้กำหนดให้มีการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558
- 6) ประชาคมอาเซียนกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาการทำงานของอาเซียน

ส่วนข้อตกลงพื้นฐานของประชาคมอาเซียนที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบประกอบไปด้วย

- 1) คำขวัญของประชาคมอาเซียน คือ “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม”
- 2) ประชาคมอาเซียนได้มีการกำหนดอาชีพที่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้เสรีไว้ 7 อาชีพ อันประกอบด้วย วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี

2.2 ด้านวัตถุประสงค์อาเซียนและจุดหมายร่วม

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประมาณสามในสี่ ทราบวัตถุประสงค์อาเซียนและจุดหมายร่วมของการก่อตั้งประชาคมอาเซียน ในด้านดังต่อไปนี้

- 1) การก่อตั้งประชาคมอาเซียนและการรวมตัวกันของประเทศต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และการบริหาร ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ
- 2) จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนต้องการทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทร ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับการพัฒนาในทุกด้านและมีความมั่นคงทางสังคม
- 3) จุดมุ่งหมายของประชาคมอาเซียนต้องการส่งเสริมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมร่วมกัน และการเคารพในวัฒนธรรมและความหลากหลาย
- 4) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความมั่นคง สร้างกลไกแก้ไขความขัดแย้งภายในอาเซียน

จะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ทราบวัตถุประสงค์ของอาเซียน ที่มีจุดหมายร่วม ในเรื่องที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือและความช่วยเหลือกันในกลุ่มอาเซียนในทุกๆ ด้าน เพื่อรับมือกับภูมิภาคอื่นๆ โดยประเทศในอาเซียนจำเป็นต้องทราบถึงวัตถุประสงค์เริ่มต้นของอาเซียน เพื่อนำไปสู่การคาดหวังจากแผนการจัดตั้งว่าจะเกิดความร่วมมือและความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆที่จะทำให้เกิดการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในประชาคมให้ดียิ่งขึ้น

2.3 ด้านแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียน

- บทสรุปสำหรับผู้บริหาร -

กลุ่มตัวอย่าง *ทราบเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียนในด้านต่างๆ* โดยส่วนใหญ่ทราบแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียน ได้แก่

1) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนเน้นสร้างการไหลเวียนของสินค้า การบริการ การลงทุน ลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคมจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทราบว่า การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนเน้นสร้างการไหลเวียนของสินค้า การบริการ การลงทุน ลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม

2) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนต้องการส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา

3) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนต้องการพัฒนาด้านสาธารณสุข การศึกษา ชีวิตความเป็นอยู่ และการยอมรับซึ่งกันและกันภายในวัฒนธรรมอันหลากหลายของอาเซียน จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทราบว่า การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนต้องการพัฒนาด้านสาธารณสุข การศึกษา ชีวิตความเป็นอยู่ และการยอมรับซึ่งกันและกันภายในวัฒนธรรมอันหลากหลายของอาเซียน

4) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทราบว่า การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

5) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นการส่งเสริมการเคารพอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมความแตกต่างของแต่ละประเทศ

นอกจากนี้ ยังมีบางแนวทางที่กลุ่มตัวอย่างทราบเพียงครั้งเดียว ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่งไม่ทราบแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียน ในด้าน

1) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนในด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนมีการกำหนดประเด็นการพัฒนา 6 ประเด็น อันได้แก่ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านสวัสดิการสังคมและความมั่นคง ด้านความเป็นธรรมทางสังคมและสิทธิต่างๆ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้านการเสริมสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และด้านการลดช่องว่างการพัฒนา

2) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนจะไม่ก้าวท้าวกิจการภายในของแต่ละประเทศ จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่า การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนไม่ก้าวท้าวกิจการภายในของแต่ละประเทศ

3) การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศอาเซียนต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต ลดช่องว่างการพัฒนา

โดยสรุป กลุ่มตัวอย่างทราบแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียน ที่เน้นในเรื่องของการพัฒนาทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นการรวมตัวกันเพื่อลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม/ ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา, พัฒนาด้านสาธารณสุข การศึกษา ชีวิตความเป็นอยู่ และการยอมรับซึ่งกันและกันภายในวัฒนธรรมอันหลากหลายของอาเซียน / ส่งเสริมการพัฒนาสังคม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์/ ส่งเสริมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน / ไม่ก้าวท้าวกิจการภายใน

ของแต่ละประเทศ/ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิต ลดช่องว่างการพัฒนาและส่งเสริมการเคารพอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมความแตกต่างของแต่ละประเทศ ซึ่งประชาคมกำหนดกรอบการทำงานทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่ชัดเจน สะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักร่วมกันในปัญหาของประเทศสมาชิกในประชาคม ซึ่งการรวมกลุ่มอาจเป็นหนทางที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาเพราะแต่ละประเทศสมาชิกมีจุดแข็ง จุดอ่อนที่แตกต่างกัน การพัฒนาอาจจะใช้ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญมาร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาประชาคมให้เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาประชาคมอาเซียน

3. ผลการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากการสำรวจความเห็นของผู้ให้ข้อมูลต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นดังนี้

3.1 ความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

1) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมทัศนคติให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมทัศนคติให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประมาณหนึ่งในสาม เห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับมากและปานกลางในสัดส่วนเท่ากัน

2) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ เพียงพอและเป็นธรรม

กลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่งมีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ เพียงพอและเป็นธรรม ในระดับปานกลาง และมีบางส่วนที่เห็นว่าผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ เพียงพอและเป็นธรรมในระดับมาก

3) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารที่ปลอดภัย มีประโยชน์ และเพียงพอ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารที่ปลอดภัย มีประโยชน์ และเพียงพอ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง มีบางส่วนที่เห็นว่า

ผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารที่ปลอดภัย มีประโยชน์ และเพียงพอระดับมาก

4) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ในระดับมาก รองลงมาเห็นว่ามีผลกระทบต่อด้านนี้ในระดับปานกลาง

5) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการจ้างงาน การมีอาชีพและรายได้ของชุมชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการจ้างงาน การมีอาชีพและรายได้ของชุมชน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง และระดับมากใกล้เคียงกัน

6) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดวิธีการ/ แนวทางการจัดการปัญหาชายแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดวิธีการ/ แนวทางการจัดการปัญหาชายแดนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลางและระดับมากใกล้เคียงกัน

7) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง และในระดับมากใกล้เคียงกัน

8) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการจัดการปัญหาและภัยคุกคาม เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหายาเสพติดในลักษณะความร่วมมือกับประเทศอาเซียน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการจัดการปัญหาและภัยคุกคาม เช่น การก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหายาเสพติดในลักษณะความร่วมมือกับประเทศอาเซียน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง และระดับมากใกล้เคียงกัน

9) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านการค้า การลงทุนที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านการค้า การลงทุนที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง และระดับมากใกล้เคียงกัน การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางชนชั้น เพศ ชชาติพันธุ์

10) การเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนช่วยส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางชนชั้น เพศ ชชาติพันธุ์ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง และระดับมากใกล้เคียงกัน

11) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนเป็นการขยายโอกาสในการทำงานและเพิ่มทักษะประสิทธิภาพการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนเป็นการขยายโอกาสในการทำงานและเพิ่มทักษะประสิทธิภาพการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง และระดับมากใกล้เคียงกัน

12) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมโรคติดต่อ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมโรคติดต่อ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง

13. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดความพร้อมรับมือการจัดการภัยพิบัติ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดความพร้อมรับมือการจัดการภัยพิบัติ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง

โดยสรุปจากการศึกษาเกี่ยวกับความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นในระดับปานกลางและระดับมากในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

3.2 ความเห็นต่อผลกระทบด้านสวัสดิการชุมชนและความมั่นคงทางสังคม

1) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ระดับปานกลาง

2) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและการดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและการดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง ระดับปานกลาง

3) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยบรรเทาปัญหาความยากจน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยบรรเทาปัญหาความยากจน ระดับปานกลาง

4) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยขยายโอกาสทางการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมาก

5) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การจ้างงานที่เหมาะสม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การจ้างงานที่เหมาะสม ระดับปานกลาง

6) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยพัฒนาความรู้และทักษะฝีมือของแรงงาน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยพัฒนาความรู้และทักษะฝีมือของแรงงาน ระดับปานกลาง

7) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมทางเพศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมทางเพศระดับปานกลาง

8) การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยให้เกิดระบบสวัสดิการในการดูแลตนเองของชุมชน

- บทสรุปสำหรับผู้บริหาร -

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยให้เกิดระบบสวัสดิการในการดูแลตนเองของชุมชน ระดับปานกลาง

9. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการขยายความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและจัดการค้ำมนุษย์

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการขยายความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและจัดการค้ำมนุษย์ ระดับปานกลาง

10. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนา และจัดการเลือกปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนา และจัดการเลือกปฏิบัติ ระดับปานกลาง

11. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับปานกลาง

12. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ร่วมกันเพื่อการเข้าถึงบริการทางสุขภาพอย่างเสมอภาค

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ร่วมกันเพื่อการเข้าถึงบริการทางสุขภาพอย่างเสมอภาค ระดับปานกลาง

13. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดหลักประกันด้านสวัสดิการและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดหลักประกันด้านสวัสดิการและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน ระดับปานกลาง

14. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดความร่วมมือของภาคธุรกิจเอกชนในการพัฒนาชุมชน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดความร่วมมือของภาคธุรกิจเอกชนในการพัฒนาชุมชน ในระดับปานกลาง

15. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคมที่ยากและสลับซับซ้อน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาบุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติและผู้มีปัญหาด้านสถานะบุคคลภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงของการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคมที่ยากและสลับซับซ้อน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาบุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติและผู้มีปัญหาด้านสถานะบุคคลภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศ ระดับปานกลาง

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมประชาคมอาเซียน มีผลกระทบทางด้านสวัสดิการชุมชนและความมั่นคงทางสังคมในเรื่องต่างๆ ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่เรื่อง

1. ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุคนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
 2. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและการดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง
 3. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยบรรเทาปัญหาความยากจน
 4. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การจ้างงานที่เหมาะสม
 5. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยพัฒนาความรู้และทักษะฝีมือของแรงงาน
 6. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมสิทธิและความเท่าเทียมทางเพศ
 7. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยให้เกิดระบบสวัสดิการในการดูแลตนเองของชุมชน
 8. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดการขยายความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและจัดการค่านิยม
 9. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนา และจัดการเลือกปฏิบัติ
 10. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะพัฒนาการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม
 11. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรทางการแพทย์ร่วมกันเพื่อการเข้าถึงบริการทางสุขภาพอย่างเสมอภาค
 12. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดหลักประกันด้านสวัสดิการและยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน
 13. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะทำให้เกิดความร่วมมือของภาคธุรกิจเอกชนในการพัฒนาชุมชน
 14. การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคมที่ยากและสลับซับซ้อน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาบุคคลไร้รัฐไร้สัญชาติและผู้มีปัญหาด้านสถานะบุคคลภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ส่วนหัวข้อการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนจะช่วยขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการเข้าร่วมประชาคมอาเซียนมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงระดับมาก

4. ผลการวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ประกอบไปด้วยความพร้อมในด้านต่างๆ โดยแบ่งออกเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่

4.1. การเตรียมความพร้อมด้านความรู้และการสร้างความเข้าใจ

การเตรียมพร้อมด้านความรู้และการสร้างความเข้าใจ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้สมาชิกในชุมชนสามารถที่จะเรียนรู้ และปรับตัวอยู่ในสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาในเรื่องของการเตรียมความพร้อมด้านความรู้และการสร้างความเข้าใจ พบว่า

1. การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเพื่อเตรียมความพร้อม พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่ *ยังไม่มี*การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจแก่สมาชิกชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (เช่น เสี่ยงตามสาย วิทย์ชุมชน ประชุม) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการปฏิบัติการเตรียมความพร้อมว่ายังไม่มี การดำเนินการ

2. การประชุมหารือ วางแผนร่วมกัน พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่ *ไม่มี*การดำเนินการเตรียมความพร้อม (การประชุมหารือ การวางแผนร่วมกัน) เกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า ชุมชนส่วนใหญ่ *ไม่มี*การดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความเข้าใจร่วมกันภายในชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคม

4.2 การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการข้อมูลและการวางแผนชุมชน

การจัดเตรียมความพร้อมด้านการจัดการนั้นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในข้อมูลของประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดีควบคู่กับความรู้ ความเข้าใจในชุมชนของตนเพื่อการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1. การสำรวจความต้องการและข้อมูลชุมชน (ทุนทางสังคมของชุมชน) กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ชุมชนส่วนใหญ่ *ไม่มี*การดำเนินการสำรวจความต้องการและข้อมูลชุมชน เพื่อประกอบการวางแผนพัฒนาชุมชนสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. การวิเคราะห์และจัดทำแผนพัฒนา แผนแม่บทชุมชนหรือจัดทำแผนรองรับการเปลี่ยนแปลง กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ชุมชนส่วนใหญ่ *ยังไม่มี*การดำเนินการ การวิเคราะห์และจัดทำแผนพัฒนา แผนแม่บทชุมชนหรือจัดทำแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน

3. การกำหนดกลไกการจัดการสวัสดิการชุมชน กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ชุมชนส่วนใหญ่ *ยังไม่มี*การ กำหนดกลไกการจัดการสวัสดิการชุมชน (การตั้งคณะกรรมการ/ การกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติ) เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. การเชื่อมโยงบูรณาการชุมชน ท้องถิ่น และภาครัฐในการจัดระบบสวัสดิการชุมชน กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ชุมชนส่วนใหญ่ ยังไม่มีการเชื่อมโยงบูรณาการชุมชน ท้องถิ่น และภาครัฐในการจัดระบบสวัสดิการชุมชน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4.3 การเตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

การเข้าร่วมกลุ่มประชาคมอาเซียนสิ่งที่จะมีความได้เปรียบมากที่สุดนั้นก็คือการที่เรามีทรัพยากรมนุษย์ที่ดี ซึ่งการที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่ดีจะนำมาซึ่งการพัฒนาทางด้านอื่นตามมา

ผลการศึกษาในเรื่องของการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการข้อมูลและการวางแผนชุมชน ดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาทักษะแรงงาน กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ การพัฒนาทักษะแรงงาน สำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. การพัฒนาอาสาสมัครชุมชนเพื่อการพัฒนาชุมชน กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการพัฒนาอาสาสมัครชุมชนเพื่อการพัฒนาชุมชน ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่า ชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
4. การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณค่าและความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่าชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณค่าและความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์

4.4 การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการชุมชน

1. การประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่าชุมชนส่วนใหญ่ ยังไม่มีการดำเนินการประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดแนวทางการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. การกำหนดแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ ยังไม่มีการดำเนินการกำหนดแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. การกำหนดแนวทางการจัดการส่งเสริมดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ มีการดำเนินการกำหนดแนวทางการจัดการส่งเสริมดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
4. การดำเนินการเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของผู้พิการ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ มีการดำเนินการกำหนดแนวทางการจัดการส่งเสริมดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

5. การดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองสวัสดิภาพสำหรับเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ มีการดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองสวัสดิภาพสำหรับเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

6. การกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว แรงงานข้ามชาติ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว แรงงานข้ามชาติ

7. การกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาผู้มีสถานะบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาผู้มีสถานะบุคคล

8. การออกแบบระบบสวัสดิการที่หลากหลายตามความต้องการกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการออกแบบระบบสวัสดิการที่หลากหลายตามความต้องการกลุ่มเป้าหมาย

9. การกำหนดแนวทางการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการกำหนดแนวทางการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

10. การดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมโอกาสการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ มีการดำเนินการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมโอกาสการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

11. การกำหนดแนวทางมาตรการในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนทั้งในด้านการป้องกัน การฟื้นฟูทางสังคมสำหรับผู้เสพยาให้คืนสู่สังคม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ มีการดำเนินการกำหนดแนวทางมาตรการในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนทั้งในด้านการป้องกัน การฟื้นฟูทางสังคมสำหรับผู้เสพยาให้คืนสู่สังคม

12. การดำเนินการเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุมชนส่วนใหญ่ มีการดำเนินการเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติ

4.5 การสนับสนุนความพร้อมของชุมชนจากหน่วยงานภายนอก

การเตรียมความพร้อมนอกจากจะอาศัยการพัฒนาความรู้ภายในชุมชนแล้ว ยังต้องอาศัยหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเพื่อพัฒนาด้านต่างๆ ให้เกิดความพร้อมมากยิ่งขึ้น ผลการศึกษาในเรื่องของการสนับสนุนความพร้อมของชุมชนจากหน่วยงานภายนอก พบว่า

1. การสร้างความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนร่วมกับชุมชนอื่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าชุมชนมีการสร้างความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนร่วมกับชุมชนอื่น

2. การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน โครงการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า *ชุมชนไม่มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนงาน โครงการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*

3. หน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้และสร้างเข้าใจให้กับชุมชนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า *ชุมชนไม่มีการดำเนินการ* ให้หน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้และสร้างเข้าใจให้กับชุมชนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. การได้รับการส่งเสริมด้านภาษา และศิลปะประเพณีของประเทศต่างๆ ในอาเซียนจากหน่วยงานภายนอก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า *ชุมชนไม่มีการได้รับการส่งเสริมด้านภาษา และศิลปะประเพณีของประเทศต่างๆ ในอาเซียนจากหน่วยงานภายนอกในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*

5. การเตรียมความพร้อมบุคลากรในชุมชนด้านความรู้และศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า *ชุมชนไม่มีการเตรียมความพร้อมบุคลากรในชุมชนด้านความรู้และศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน*

6. การได้รับการส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า *ชุมชนไม่ได้รับการส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ จากหน่วยงานภายนอก*

7. การประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจในการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า *ชุมชนไม่มีการประสานความร่วมมือกับภาคธุรกิจในการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชน*

กล่าวโดยสรุป ผลการศึกษาการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน 5 ด้านจากการความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่คิดว่าชุมชน*ไม่มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม* ในด้าน

1. การเตรียมความพร้อมด้านความรู้และการสร้างความเข้าใจ
2. การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการข้อมูลและการวางแผนชุมชน
3. การเตรียมความพร้อมด้านการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. การสนับสนุนความพร้อมของชุมชนจากหน่วยงานภายนอก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่ายัง*ไม่มีการดำเนินการ ยกเว้นเรื่อง การสร้างความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ของชุมชนร่วมกับชุมชนอื่นที่ทางกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าได้มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมแล้ว*

ส่วนประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลคิดว่าชุมชนมีการดำเนินการเตรียมความพร้อม และ*ไม่มีการดำเนินการ* เตรียมความพร้อมในสัดส่วนที่เท่าๆ กันคือเรื่อง

การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการชุมชน ในด้าน

- การกำหนดแนวทางการจัดการส่งเสริมดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

- บทสรุปสำหรับผู้บริหาร -

- การดำเนินการเสริมสร้างทักษะในการประกอบอาชีพของผู้พิการ
- การดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองสวัสดิภาพสำหรับเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส
- การดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมโอกาสการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาชุมชนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- การกำหนดแนวทางมาตรการในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนทั้งในด้านการป้องกัน การฟื้นฟูทางสังคมสำหรับผู้เสพยาให้คืนสู่สังคม
- การดำเนินการเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติ

5. ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการส่งเสริมความรู้และเตรียมความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น

5.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สิ่งที่ควรพิจารณาในการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการเข้าสู่การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของชุมชน ประกอบด้วย

1. การเกิดขึ้นและการพัฒนาการของประชาคมอาเซียนมีลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไปอย่างต่อเนื่องนานนับหลายทศวรรษ เป็นกระบวนการที่ถูกปล่อยให้พัฒนาอย่างช้า แต่กลับมากุเร่งให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นในช่วงปัจจุบันที่มีการตั้งเป้าหมายไว้ในปี 2558 ดังนั้น การสร้างการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างถูกต้องเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการเตรียมความพร้อมของชุมชนประการที่หนึ่งคือ ควรเร่งส่งเสริมการรับรู้ความเข้าใจต่อเป้าหมายหลักของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในความหมายเกี่ยวกับประชาคมแห่งความเอื้ออาทรและความร่วมมือในระดับภูมิภาคให้แก่ประชาชนอย่างถูกต้องและทั่วถึงเป็นการเร่งด่วน

2. การเตรียมความพร้อมของภาครัฐ โดยกระทรวงที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้เสนอให้มีการจัดตั้งกลุ่มงานหรือส่วนงานที่รับผิดชอบประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง (ASEAN Unit) ในแต่ละหน่วยงาน การพัฒนาศักยภาพข้าราชการทั้งด้านการทำงานในเวทีระหว่างประเทศ และทักษะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน ผ่านกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การณรงค์เพื่อสร้างการรับรู้ การจัดสัมมนา แก่ภาคส่วนต่างๆ การจัดทำสื่อเผยแพร่ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ รายการโทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ โดยร่วมมือกับหน่วยงานระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างความตระหนักรู้และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนแก่สาธารณชน เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม เพื่อสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของอาเซียนและการเป็นพลเมืองอาเซียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการเตรียมความพร้อมของชุมชนประการที่สองคือ ควรพิจารณาเพิ่มเติมในเรื่องการเตรียมความพร้อมของภาคประชาชน ภาคเอกชนเพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนในการสร้างความตระหนักรู้ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

3. เมื่อประเทศต่างๆ ภายในกลุ่มประเทศอาเซียนสามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรี ย่อมมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมอยู่ในหนึ่งชุมชน/องค์กรมากขึ้น การสร้างวัฒนธรรมในชุมชนองค์กรที่ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง โดยยังคงรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่นไว้ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

ข้อเสนอแนะเพื่อการเตรียมความพร้อมของชุมชนประการที่สามคือ การบริหารความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่ชุมชน (ประเทศ) และอัตลักษณ์อาเซียนที่เน้นความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและการเป็นสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน

4. เนื่องจากประเด็นด้านการพัฒนาตามเสาหลักประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนที่มุ่งเน้นคุณภาพชีวิตและความมั่นคงของมนุษย์ ตลอดจนความมั่นคงทางสังคมเป็นแผนปฏิบัติการที่ประชาคมอาเซียนให้ความสำคัญไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด การพัฒนาชนบท การจัดการความยากจน สิ่งแวดล้อมการศึกษา วัฒนธรรม สตรี สาธารณสุข โรคเอดส์ และเยาวชน การที่ประเทศไทยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนจึงต้องเข้าร่วมแนวทางการพัฒนาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะเพื่อการเตรียมความพร้อมของชุมชนประการที่สี่คือ ควรมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นที่มุ่งเน้นสร้างการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการจัดการตนเอง และการขยายเครือข่ายการเรียนรู้สู่ความร่วมมือในระดับนานาชาติภายใต้บริบทอาเซียน

5. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอาจเป็นหน้าต่างแห่งโอกาส (Window of opportunity) ที่สำคัญของแรงงานไทยและการเคลื่อนย้ายแรงงาน เนื่องจากภาคเอกชนและแรงงานสามารถใช้ประโยชน์จากการเป็นประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะในเรื่องที่อาเซียนมุ่งสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

ข้อเสนอแนะเพื่อการเตรียมความพร้อมของชุมชนประการที่ห้าคือ ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของแรงงานทั้งการพัฒนากลุ่มอาชีพเดิมภายใต้บริบทอาเซียนทั้งในเรื่องทักษะฝีมือแรงงาน และทักษะการสื่อสารให้ตอบสนองความต้องการและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดอาเซียน ตลอดจนการพัฒนาอาชีพนอกระบบเศรษฐกิจ และวิสาหกิจชุมชน

6. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีแนวโน้มที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนเกิดการรับรู้ การรับเอานิยามและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย ชุมชนจึงเป็นหน่วยสำคัญในการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นและอาจกระทบต่อความมั่นคงของมนุษย์ การพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เรียนรู้เท่าทันและมีส่วนร่วมสำคัญต่อการรับมือการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาในลำดับต้น

ดังนั้น จำเป็นที่ชุมชนต้องมีการเตรียมความพร้อมเสริมสร้างความสามารถในการจัดการตนเอง และการสร้างความร่วมมือทางสังคมในระดับชุมชนท้องถิ่นเพื่อเป็นกลยุทธ์สำหรับปฏิบัติการส่งเสริมความมั่นคง

ของมนุษย์ การเสริมสร้างทุนทางสังคมจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้พื้นที่ชุมชนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในระดับนโยบายและระดับท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการเตรียมความพร้อมของชุมชนประการที่หกคือ การส่งเสริมและพัฒนาทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาที่มีอยู่ของชุมชน อาทิ การรวมกลุ่มทางสังคม สวัสดิการชุมชน/สวัสดิการพื้นฐาน ความร่วมมือทางสังคม (Social Cohesion) ให้เกิดการขยายผลและออกเงยขึ้นทั้งในลักษณะการพัฒนาทุนเดิม และการสร้างทุนใหม่ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม และสังคมสวัสดิการอันเป็นหลักประกันความมั่นคงทางสังคมในระดับชุมชน

5.2 แนวทางการส่งเสริมความรู้และเตรียมความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น

1. ควรส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อให้เกิดศักยภาพที่เพียงพอต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในลักษณะการเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการเข้าใจถึงอัตลักษณ์และความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษาของนานาประเทศในบริบทอาเซียน โดยเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตลอดจนจุดมุ่งหมายของการเป็นประชาคมอาเซียนในลักษณะของการคิดเชิงวิเคราะห์ การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษา และประวัติศาสตร์เพื่อให้เกิดการทำความเข้าใจและยอมรับถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม

2. ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในลักษณะ "หุ้นส่วน - ภาคิ - พันธมิตร" (Partnership) ของภาคธุรกิจเอกชน ร่วมกับภาครัฐ และภาคชุมชนประชาสังคม โดยนำเอาศักยภาพของแต่ละภาคีมาร่วมกันออกแบบการพัฒนาชุมชนภายใต้เป้าหมายหลักคือ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มแรงงาน ผู้ไร้โอกาสและผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนการจัดความยากจน ผ่านกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนหรือแผนแม่บทชุมชน และการขับเคลื่อนแผนร่วมกัน ตลอดจนการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเอกชนและชุมชนร่วมกันกำหนดวาระการพัฒนาด้านแรงงาน การลดปัญหาความยากจน การส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพที่ตอบสนองความต้องการของวิสาหกิจชุมชน

3. การกำหนดนโยบายส่งเสริมการจัดสวัสดิการโดยชุมชนท้องถิ่นและท้องที่ที่มุ่งเน้นความมั่นคงของชุมชนและตอบสนองประเด็นการพัฒนาตามความต้องการของพื้นที่ โดยดำเนินควบคู่ไปพร้อมกับการพัฒนาศักยภาพและการเรียนรู้ของชุมชนสู่การจัดการปัญหาด้วยตนเองของชุมชนเพื่อให้ชุมชนเป็นฐานในการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น